

Základní škola sv. Voršily v Olomouci
Aksamitova 6, 772 00 Olomouc

Malý princ

Závěrečná práce

Autor: David Faldyna

Třída: IX

Vedoucí práce: Mgr. Alena Nováčková

Olomouc 2016

OBSAH

ÚVOD.....	3
KAPITOLA I - Děj knihy.....	4
KAPITOLA II - Hlubší význam knihy.....	5
1 Charakter díla	5
1.1 Filozofické myšlenky v příběhu.....	5
1.2 Životopisné prvky v knize.....	5
2 Vnitřní dítě	5
3 Obyvatelé planet.....	6
3.1 Obyvatelé planet jako prototypy samotářů	6
3.2 Obyvatelé planet jako stínové stránky lidské osobnosti	6
4 Popis obyvatelů planet	6
4.1 Král	6
4.2 Marnivec	7
4.3 Pijan	7
4.4 Byznysmen.....	8
4.5 Lampář	8
4.6 Zeměpisec	9
5 Láska a přátelství.....	9
5.1 Růže jako zobrazení lásky.....	9
5.2 Liška jako zobrazení přátelství	10
KAPITOLA III - O autorovi.....	11
1 Dětství	11
2 Válka	11
KAPITOLA IV - Malý princ ve světě	12
1 Literární a hudební tvorba	12
2 Obchody a muzea	12
3 Užité umění	12
ZÁVĚR.....	14
POUŽITÁ LITERATURA	15
RESUMÉ.....	16

ÚVOD

Malý princ je filozofický příběh, který napsal Antoine de Saint-Exupéry za 2. světové války. Tento příběh mám rád již od dětství a s přibývajícím věkem mu rozumím čím dál více. Na začátku to byla jen pohádka o chlapci, který se dostal na Zemi a poznával tu svět, později se z toho však stal velice dojemný příběh, který je mnohem hlubší, než se může zdát.

Bývalo mi líto, že Malý princ umřel a přál jsem si, aby se vrátil. A on se skutečně vrátí. Vráti se, až jej v dospělosti budeme nejvíce potřebovat. Pokud tedy na něj zapomeneme. Pokud na něj nikdy nezapomeneme, bude tu stále s námi a my jeho návrat potřebovat nebudeme.

Cílem této práce je přiblížit čtenáři podstatu Malého Prince, že to zkrátka není jen hloupá pohádka, a prozradit, v čem je ta knížka tak neuvěřitelně pravdivá.

KAPITOLA I - Děj knihy

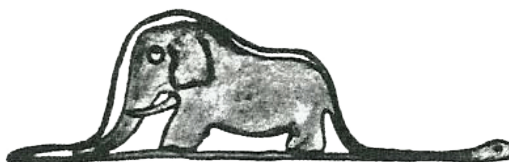
Kniha Malý princ vypráví o letci, který v dětství rád kreslil. Poté co nakreslil obrázek hroznýše, který požívá slona, mu rodiče, kteří na obrázku viděli klobouk, domluvili, aby se věnoval „důležitějším“ věcem, jako je zeměpis, počty, dějepis a gramatika. V dospělosti se tedy naučil létat a třeba zeměpis využíval jen k tomu, aby rozpoznal Čínu od Arizony. Žil mezi dospělými, kteří jej stejně nechápali, jako kdysi jeho rodiče. Ani oni nepoznali, že na obrázku není klobouk, ale hroznýš. A tak si s nimi musel povídat o golfu, politice a kravatách.

Jednou, když letěl nad saharskou pouští, se jeho letadlu porouchal motor a havaroval. Po prvních neúspěšných pokusech opravit motor si šel raději lehnout. Za svítání jej však probudil hlas. Malý chlapec se zlatými vlasy po něm žádal kresbu ovečky. Letec, který se kvůli dospělým nenaučil nikdy pořádně kreslit, nakreslil pár oveček, ale ani jedna se chlapci nelíbila. Nakreslil tedy bednu, ve které má být taková ovečka, jakou chce. Chlapec byl velice nadšen, opravdu tam byla ta nejkrásnější ovečka, přesně ta, kterou chtěl. A tak se pilot a Malý princ spřátelili.

Když se zase pilot rozhodl opravovat motor letadla, Malý princ chtěl vědět, co to je. Když mu bylo vysvětleno, že se jedná o letadlo, kterým se dá létat, Malý princ se zasmál tomu, že letec vlastně spadl z nebe. Letci to nebylo příjemné, že Malému princovi přijde vtipné, že havaroval. Malý princ mu vysvětlil, že je z vesmíru, kde žije na malé planetce B-612. Na té planetce už leccos zažil. Jednou mu celá planeta porostla baobaby nebo mu tam přiletělo semínko, ze kterého vyrostla růže. Malý princ se o ni staral, měl ji rád, ale kvůli častým nedorozuměním ji opustil. Vydal se tedy na cestu po okolních planetách. Na prvních šesti planetách potkal krále, marnivce, pijana, byznysmena, lampáře a zeměpisce.

Na sedmé planetě, planetě Zemi, jako prvního potkal hada, který Malému princovi slíbil, že pokud se bude chtít vrátit na svou planetu, takže mu pomůže. Jako další potkal růže a všiml si, že jsou úplně stejné jako ta jeho. Zjistil tak, že jeho růže není nijak výjimečná, jak mu to vždy říkala a jak si to myslel. Liška, kterou si později ochočil, mu však objasnila, proč právě jeho růže je pro něj výjimečná. To on se o ni staral, zaléval ji a vyrobil poklop, který ji chránil před větrem.

Po pár dnech už došla letci voda a tak v poušti museli najít studnu. Kousek od studny stála malá zídka zříceniny. Pilot se vrátil večer k letadlu, aby jej mohl opravit a Malého prince nechal u studny spát. Další večer, když se letec vracel ke studni, uviděl Malého prince, jak sedí na zídce a povídá si s hadem. Malý princ se rozhodl, že se vrátí za svou růží na planetu B-612. Před svým odchodem daroval letci dárek. Když se totiž podívá na hvězdy, uslyší smích Malého prince, aby nikdy na něj nezapomněl. Pak odhodlaně udělal pár kroků, až došel k hadovi, který jej uštknutím poslal zpět na jeho planetku.

Obr. č. 1 Hroznýš požívající slona

KAPITOLA II - Hlubší význam knihy

1 Charakter díla

1.1 Filozofické myšlenky v příběhu

Autor knihu nezamýšlel pouze jako příběh. Jedná se o sbírku filozofických myšlenek, které jsou vyjádřeny pomocí příběhu. Vyprávění je tak podobenstvím o dětství a dospělosti, lásce a přátelství, o lidskosti a nelidskosti, krizi, smrti i naději.

1.2 Životopisné prvky v knize

Knihy má výrazné autobiografické rysy. Antoine de Saint-Exupéry byl pilot a opravdu i ztroskotal v poušti. Kromě toho měl třeba v dětství zlaté vlasy, stejně jako Malý princ. A v dětství měl autor svůj dětský ráj – zámeckou zahradu, ve které nechyběla ani malá zelená židlička a trůn.

2 Vnitřní dítě

Postavu Malého prince lze chápat jako Exupéryho vnitřní dítě, se kterým se dospělý pilot setkává v poušti. V poušti není nic k vidění a důležitými se stávají věci neviditelné. Člověk se obrací sám k sobě do svého nitra a naučí milovat tu nejdůležitější osobu - sám sebe.

A co že je to vnitřní dítě? Vnitřní dítě je stránka osobnosti, která lidem umožňuje vnímat svět dětskýma očima. Díky vnitřnímu dítěti se člověk umí radovat z maličkostí, třeba z toho, že kvetou růže, že ptáci zpívají v korunách stromů, že Antonín Dvořák zkomponoval tak nádhernou Novosvětskou symfonii, ale také z toho, že je nový den, který mohou něčím zajímavým naplnit. Vnitřní dítě podporuje kreativitu a představivost. Mít i v dospělosti kontakt s vnitřním dítětem je proto velmi důležité. Pokud na vnitřní dítě zapomeneme nebo jej vyženeme ze své duše, ztratíme něco velmi cenného a stáváme se tak jen vykonavateli dospělých rolí.

Obr. č. 2 Vnitřní dítě

3 Obyvatelé planet

3.1 Obyvatelé planet jako prototypy samotářů

Jak vypadá osobnost člověka, který ztratil kontakt se svým vnitřním dítětem a má extrémně zúžené životní zájmy? Takový člověk si žije izolovaně na své vlastní „planetce“, je osamoceny, nemá s nikým žádné vztahy. Očima Malého prince můžeme vidět, jak je takový životní scénář pomatený, nesmyslný a tragikomický. A nezáleží na tom, zda se takový člověk upnul na práci, alkohol, povinnost, vědu či něco jiného. Ve všech případech je život ochuzený a skutečná spokojenost nedosažitelná.

3.2 Obyvatelé planet jako stínové stránky lidské osobnosti

Ještě hlubší pohled kniha nabízí, pokud připustíme, že obyvatelé planet představují stínové sklony, které jsou v každém z nás. Je důležité si je uvědomovat a nedopustit, aby převzaly vládu nad naším životem. Ve svém jádru totiž žádná z těchto osobnostních stránek není zlá nebo špatná. Plnit rozkazy, dávat rozkazy, umět něco prodat, projevit touhu, přijmout komplimenty nebo zaujmout vědecký postoj, jsou kvality, které napomáhají plně žít život. Měli bychom je ale užívat jen v určité zdravé míře a jen tam, kde je to vhodné.

4 Popis obyvatelů planet

4.1 Král

Král představuje povýšeného povrchního člověka, který ostatní vnímá jako sluhy a poddané. Takový člověk má potřebu svou moc dokazovat, proto ostatním rozkazuje. Když ovšem není v jeho moci někomu zakázat třeba dýchat, naopak mu dýchat přikáže. Rozkazuje i přírodě, aby byl západ slunce, aby kvetly květiny, ale vše by fungovalo i bez něj, to si však

Obr. č. 3 Král

nedokáže připustit. Tento člověk zkrátka žádným králem není, jen si to namlouvá, protože podle něj on všechno ví nejlépe, on má jediné správné názory a mínění, on nemá potřebu se dál vyvíjet. Chybí mu sebekritičnost a neumí být milosrdný.

4.2 Marnivec

Marnivec je zase typ narcistického člověka. Nikomu nerozkazuje, ale potřebuje obdiv a uznání druhých. Uznání toho, že on je nejkrásnější, nejlépe oblečený, nejinteligentnější člověk. Marnivci totiž v hloubi své duše necítí vlastní hodnotu, a aby se mohli cítit hodnotní, potřebují potvrzení zvenku. Marnivost je sklon vydávat se za někoho jiného, kým nejsme, abychom měli ze sebe lepší pocit. Svět je pro ně jakýmsi jevištěm a lidé jen diváci, kteří by mu měli tleskat.

Obr. č. 4 Marnivec

4.3 Pijan

Pijan zobrazuje člověka, který je závislý na alkoholu, protože touží prožít krásný život. Chtěl by zažít spoustu nezapomenutelných zážitků, mít přátele, radovat se ze života a smát se, ale toto všechno se mu jeví jako příliš náročné. A proto pije alkohol, na kterém se později stává závislým, neboť mu vyčaruje úsměv a dobrou náladu. Když si potom zvykne na svět v opilém stavu, připadá mu svět ve stavu střízlivém velmi nudný. O to je pak touha vrátit se do opilého stavu, kdy je mu příjemně, silnější.

Obr. č. 5 Pijan

4.4 Byznysmen

V postavě byznysmena se setkáváme s workoholismem. Workoholismus je závislost na práci. Záludné na ní je, že tato závislost není lidmi odsuzována třeba jako závislost na alkoholu. Takový člověk dělá často práci, jejíž smysl je na pováženou - přepočítává peníze, skládá knížky do knihovny podle abecedy nebo uklízí každé smítko z podlahy, protože potřebuje mít nad vším přehled a cítí se díky tomu důležitým. Raději bude pracovat, než aby si zašel na procházku parkem. Ztratil by tím totiž čas, který radši věnuje pátému vyklepání koberce.

Obr. č. 6 Byznysmen

4.5 Lampář

Lampáře si lze vybavit jako člověka, který slepě plní cizí rozkazy. Musí plnit rozkaz, který nikomu není prospěšný a navíc tím ztrácí i svůj čas. Kromě rozkazů, kdy musí vykonávat nějakou práci, se také může jednat o příkazy, které již v dětství byly takovému člověku vsazovány do hlavy. Nad svou prací vůbec nepřemýšlí a nepřijímá zodpovědnost za svůj život. Podle těchto lidí rozkaz je rozkaz, pravidlo je pravidlo a to se musí dodržet. Rádi by třeba vyjeli na kole, ale nedokážou dělat jen tak něco pro sebe, bez příkazu. Chtějí být jen věrní svému zaměstnavateli. Tito lidé se velmi striktně drží vnějších morálních zásad.

Obr. č. 7 Lampář

4.6 Zeměpisec

Poslední osoba, se kterou se na planetkách Malý princ setkává, je zeměpisec. Zeměpisec je člověk, který přemýšlí příliš racionálně a ke všemu potřebuje logické vysvětlení. Neumí používat srdce. Svět, který zakresluje do map, nebere jako krásnou věc, je mu jedno, že na louce rostou květiny, pro něj je důležité, v jaké nadmořské výšce ta louka je, kolik má metrů čtverečních a jaké jiné vlastnosti spjaté s čísly má.

Obr. č. 8 Zeměpisec

5 Láska a přátelství

5.1 Růže jako zobrazení lásky

Růže v příběhu vyobrazuje Exupéryho manželku, kterou měl moc rád, ale kvůli jejímu povýšenému chování si občas nerozuměli. Až na frontě si uvědomil, jak moc mu chybí. Příběhem s růží chce také ukázat, že láska není jen krásná věc, ale že k ní patří i nedorozumění a krize.

Když Malý princ našel v příběhu zahradu, ve které bylo přes pět tisíc růží, zjistil, že jeho růže není nijak jedinečná, že je stejná jako tyto. A přesně to se děje i ve světě. Myslíme

Obr. č. 9 Malý princ a růže

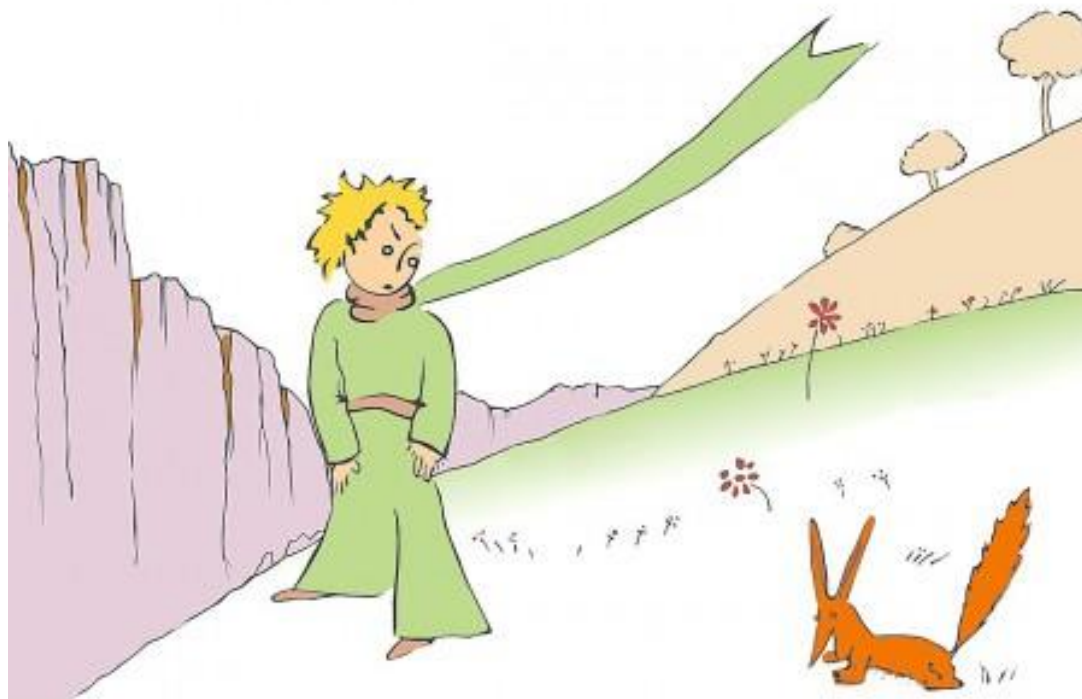
si, že máme nejskvělejší partnerku nebo partnera a přitom vyjdeme mezi lidi a vidíme úplně stejné muže či ženy, jako jsou ti naši. Je třeba přemýšlet nad tím, čím jsou pro nás naše protějšky tak důležité, než nad tím, čím jsou výjimečnější než ostatní.

5.2 Liška jako zobrazení přátelství

Liška, kterou si Malý princ ochočil, symbolizuje přátelství. Přátelství se musí budovat, musí se mu věnovat čas a trávit společné aktivity.

Dnešním příkladem této problematiky mohou být sociální sítě, především Facebook. Na této síti si mohou uživatelé přidávat „přátele.“ Z vlastní zkušenosti vím, že když se vrátím například z tábora, na kterém potkám nové lidi, tak mi na Facebook přijdou žádosti o přátelství i od takových, se kterými jsem neprohodil ani řeč. Nic o sobě nevíme, nic jsme si neřekli, ale protože jsme se nějaký týden vídali, tak už bychom měli být přáteli. Takto ale přátelství nefunguje a přesně to chce Exupéry v kapitole s liškou sdělit.

Exupéry měl vždy velkou potřebu mít přátele. Uměl pěstovat vztahy a velmi jej mrzelo, že lidé přátelství nedoceňují, neváží si jej a považují jej za něco běžného.

Obr. č. 10 Malý princ a liška

KAPITOLA III - O autorovi

1 Dětství

Antoine de Saint-Exupéry byl francouzský letec a spisovatel. Narodil se 29. června 1900 v Lyonu. Jeho matka chtěla pro něj a jeho sourozence krásné dětství, proto se odstěhovali na zámek Saint-Maurice-de-Rémis. Pro děti to byl opravdu ráj. Ve třech letech mu však umřel otec, později bratr François a nakonec i sestra Gabrielle.

Na začátku 1. světové války studoval jezuitskou školu. Tímto pro něj definitivně dětství končí. Poté musel studovat ve švýcarském Fribourgu katolickou školu. Na škole mu dobře šla francouzština a kreslení, nedařilo se mu v cizích jazycích, zeměpise a tělocviku.

2 Válka

Od mala obdivoval letectví a po vystudování nastoupil do armády a na vlastní žádost chtěl být přiřazen k letcům. Byl velice statečný a byl schopen zemřít za svou vlast. Svou leteckou službu přeloužil o 14 let.

Knihu Malý princ napsal v exilu, kdy žil na Long Islandu. Situace za 2. světové války jej velmi těžce ranily a cítil potřebu vyjádřit nesouhlas s pošlapáváním hodnot lidství. Kromě Malého prince píše i proslovy a provolání ke svým krajanům, vysílané v rozhlase.

Při svém posledním letu havaroval do oceánu, když jej sestřelil německý voják Horst Rippert. Ke svému činu se přiznal roku 2008 a s lítostí prohlásil: „Kdybych věděl, že v letadle letí můj nejoblíbenější spisovatel, nikdy bych nestřílel.“ Antoine de Saint-Exupéry zemřel 31. 7. 1944.

Obr. č. 11 Socha Antoina de Saint-Exupéryho v Lyonu

KAPITOLA IV - Malý princ ve světě

1 Literární a hudební tvorba

Kniha je velice známá po celém světě. Je přeložena téměř do 200 jazyků a patří mezi 50 nejprodávanějších knih. V Česku a na Slovensku je již přes 30 vydání této knihy. Malý princ se dostal z knihy i do televize a kin. Roku 2015 byl natočen celovečerní film. Malý princ byl natočen i jako seriál, který ovšem s původní myšlenkou příběhu nemá mnoho společného. Třetí zfilmovaná verze je pro změnu muzikál. Příběh je také inspirací pro textaře písní různých žánrů.

2 Obchody a muzea

Obrázky s Malým princem se objevují i na různých suvenýrech. V Paříži nedávno otevřeli obchod, kde je možné zakoupit roztomilou figurku z příběhu v plastovém, plyšovém či keramickém provedení. Malý princ se na nás dívá také z triček, hrníčků, talířků a z pohlednic. V Paříži najdeme i muzeum Malého prince, kde se zase můžeme pokochat například prvním vydáním knihy z roku 1943 a dalšími kuriozitami spjatými se světoznámým příběhem.

Obr. č. 12 Interiér obchodu v Paříži

3 Užité umění

Motivy Malého prince lidé vyobrazují i na veřejných místech. Po světě na ulicích najdeme spoustu grafitů nebo mozaik na zdech, nejčastěji obrázků Malého prince, růže, lišky nebo citát: „Co je důležité, je očím neviditelné.“ V Havaně umělci malují obrázky z knihy na vany, které jsou zabetonovány do zdi. Dále se motivy vyskytují třeba na dopravních prostředcích, a to jak na osobních vozech, tak i na vozech hromadné dopravy.

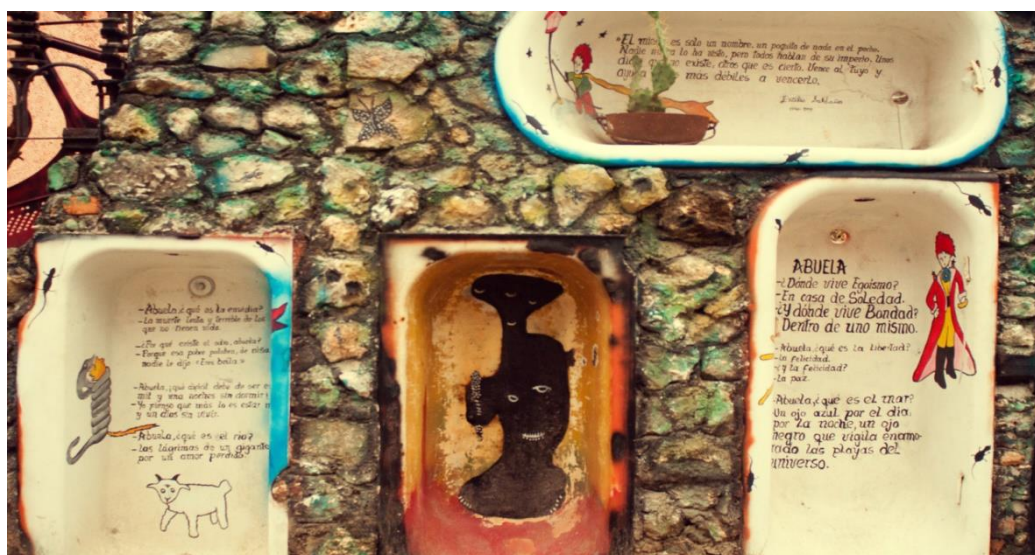
Samozřejmě, že i tyto motivy se dostaly lidem na kůži. Tetování by mělo vyjadřovat životní názory člověka. Lidé, kteří tetováním chtějí světu vzkázat, že v Malém princí našli tu svoji životní myšlenku, jako tetování nejčastěji používají citáty z knihy, ale i postavy z příběhu.

Obr. č. 13 Tetování s motivem lišky

Obr. č. 14 Mozaika v Paříži

Obr. č. 15 Pomalované vany v Havaně

ZÁVĚR

Malý princ je součástí každého z nás, stejně jako lidé na planetách. Je jen na nás, jak s nimi budeme zacházet a komu budeme dávat větší přednost.

Během psaní práce jsem získal nové poznatky o knize i autorovi. Znovu jsem si přečetl knížku a objevil to, čeho jsem si předtím nevšiml. V knížce je stále co nacházet. S postupujícím věkem příběh Malého prince můžeme vnímat jinak. Zkuste si knihu přečíst třeba za pět let znovu. Uvidíte, jaký je mezi tím rozdíl.

V této práci se mohl čtenář dozvědět, o čem Malý princ je, co znamenají postavy v příběhu a jak fenomén Malého prince zasahuje do různých oblastí lidského života.

POUŽITÁ LITERATURA

1. JUNG Mathias. *Malý princ v nás*. Portál 2008.
2. DREWERMANN Eugen. *Co je důležité, je očím neviditelné*. CDK 1996.
3. DE SAINT-EXUPÉRY Antoine. *Malý princ*. Albatros 2005.
4. Le Petit Prince Officiel <https://www.facebook.com/lepetitprinceofficiel>

RESUMÉ

This thesis deals with Antoine de Saint-Exupery's book named The Little Prince and its deeper meaning and philosophical background. The intention of the thesis is to review the book with the use of psychological interpretation. It focuses on the storyline, the significance of the characters, the author's life and the influence of his work on literature, music and other types of art.